
OBSAH

ÚVODEM	8
1 DŘEVO JAKO ŘEZBÁŘSKÝ MATERIÁL A JEHO OCHRANA	13
1.1 Charakteristika nejdůležitějších domácích a cizokrajních dřevin	13
Domácí dřeviny	13
Některé důležité cizokrajné dřeviny	18
1.2 Materiály získané mechanickým zpracováním dřeva	20
Dříví z lesní výroby	20
Rézivo	21
Jakost dřeva pro řezbářské práce	22
Dýhy a překlížky	22
1.3 Sušení, ošetření a chemická ochrana dřeva proti biologickým škůdcům a vlivu povětrnosti ..	24
Sušení dřeva	24
Vysoušení užitkového rovnáhaného dřeva	30
Chemická ochrana dřeva	31
1.4 Složení a vlastnosti dřeva	34
Chemické složení dřeva	34
Anatomické složení dřeva	35
Vlastnosti dřeva	39
1.5 Vady dřeva	44
2 VYBAVENÍ ŘEZBÁŘSKÉ DÍLNY	47
2.1 Hoblice, pracovní stůl a ostatní zařízení	47
2.2 Ruční nářadí a nástroje na obrábění dřeva	50
Nástroje pro běžné opracování dřeva	51
Speciální nástroje a nářadí pro řezbářskou práci	54
Řezbářská dláta	54
Ostření řezbářských dláta	57
Další nástroje a nářadí pro řezbářskou práci	62
2.3 Elektrické ruční nářadí na obrábění dřeva	64
Použití elektrického ručního nářadí	64
Údržba elektrického ručního nářadí	68
3 SPOJOVÁNÍ DŘEVA, LEPENÍ A LEPIDLA	70
3.1 Vazby dřev (truhlářské)	71
3.2 Způsoby lepení	77
4 TVAROVÁNÍ DŘEVA, ŘEZBÁŘSKÉ TECHNIKY, ZDOBENÍ DŘEVA	81
4.1 Tvarování dřeva různými řeznými nástroji	81
Štípání dřeva	81
Tesání a dlaibání dřeva	81
Řezání dřeva pilou, nožem, pořízem a dlátem	82
Soustření dřeva	83
4.2 Úprava samorostů	85
4.3 Řezbářské techniky	85
Řezbářské postupy	85

Drážkové vyřezávání	85
Linkový řez	86
Vrubofez	86
Rovnání plochy	87
Směr řezu	88
Příprava dřeva k řezbě a tvarování dlátem	88
Hloubení dutin	92
Jednoduchý ornament	93
Slohouvá ornamentální řezba	94
Dřevořez a dřevoryt	97
Zdobení dřeva	98
4.4 Vypalování, opalování dřeva, pískování	98
Vytluokání	100
Tauširování	101
Intarzie	102
Intarzie kombinovaná	102
Intarzie prostá	104
Intarzie z dýh	105
Intarzie řezaná pilkou	110
Výběr a příprava dýh pro intarzie	114
4.5 Nalepování dýhových intarzí na podklad	116
Reprodukce výtvarných prací do dřeva	118
Modelování a modely	118
Příprava dřeva	119
Pracovní postupy reprodukce do dřeva	120
Volný postup reprodukce	121
Reliéf, postup na síť a ztracenou kresbu	121
Práce z mostů	121
Reliéf ve svislé poloze	123
Bodovací přístroj	124
Práce s bodovacím přístrojem	126
Bodování pomocí tří kružidel	129
Redukce rozměrů	131
5 DOKONČOVACÍ TECHNIKY, POVRCHOVÉ ÚPRAVY DŘEVA, OCHRANA	
A KONZERVOVÁNÍ VÝROBKŮ	134
5.1 Úpravy povrchů hoblováním, pilováním, broušením	134
5.2 Vymývání pryskyřice, odstraňování skvrn a vad	138
5.3 Bělení a moření dřeva	139
5.4 Moření dřeva	140
Úpravy a konzervování povrchů	144
Oživování povrchu dřeva	144
Napouštění dřeva fermeží	145
Zaleštování — matování	145
Zaleštování ploch politurou	146
Zaleštování lakovaných ploch	146
Leštění na vysoký lesk šelakovou politurou	147
Leštění ploch s lakovým filmem	150
Matný hedvábný lesk	150
Vady vznikající při leštění a jejich odstraňování	150
5.5 Voskování a patinování řezbářských prací	151
Barevná polychromie, zlacení a stříbření	153
Podkladové vrstvy	153
Barevná polychromie	154
Pozlacování	154
Pozlacování nepravými materiály	156

Zlacení mixtionové	156
Bronzování	157
Polychromování současných výtvarných prací ze dřeva	157
6 BEZPEČNOST A HYGIENA PRÁCE	159
7 PŘÍKLADY ŘEZBÁŘSKÝCH VÝROBKŮ	161
Jednoduché hračky ze dřeva	161
Figurky řezané v ruce	162
Štípaná holubička	162
Ozdobné dřevěné ramínko na šaty	164
Kuchyňské prkénko	164
Dřevěné formičky	165
Dřevěná míska	166
Dřevěná lžice	167
Zhotovení dřevěné formy pro tisk na textil	169
Polička na kofenky	170
Dřevěná slánka	172
Polička na talíře	174
Selská židle	175
Dřevěný šperk	180
Dřevěný zdobený rámeček	181
Zhotovení slohového rámečku	181
LITERATURA	185